

Матвійчук О. (2023). Реалізація освітньої функції педагогічного музею України за допомогою ютуб-каналу. *Матеріали доповідей Міжнародної наукової конференції “Музейна педагогіка в контексті викликів сучасної освіти” (м. Львів, ЛНУ імені Івана Франка, 21.09.22) / Упоряд. і наук. ред. О. В. Караманов.* Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2023. С. 59-62.

Оксана Матвійчук,
кандидат педагогічних наук, доцент,
Педагогічний музей України

РЕАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ФУНКЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ЮТУБ-КАНАЛУ

Ключові слова: Педагогічний музей України, ютуб-канал, відеоконтент, освітня функція, онлайн-діяльність

Педагогічний музей України як установа з вагомим історичним досвідом (музей засновано у 1901 р.) покликана зберігати і популяризувати надбання педагогічної спадщини та продуктивно поєднувати сучасні світові музейні тенденції і традиції вітчизняного музейництва. Станом на 01.01.2022 р. фонди музею становлять понад 47 тисяч одиниць зберігання. Понад сто років музей реалізує свою освітню функцію, працюючи для педагогів, проводячи тематичні екскурсії, лекції, майстер-класи, організовуючи виставки, конференції, круглі столи. Освітня функція музею виявляється в усіх напрямках музейної діяльності, оскільки як специфічна форма музейної комунікації поширює змісти, значення і цінності музейних колекцій і забезпечує функціонування музею як соціокультурної інституції.

В умовах пандемії COVID-19 та російсько-української війни, коли фізична присутність відвідувачів у музеях обмежена, співробітники Педагогічного музею України спрямували свою роботу на використання новітніх засобів комунікації, створення електронних інформаційних музейних ресурсів: віртуальних виставок, онлайн-проектів, регулярного оновлення контенту сайту музею, щоденних публікацій у соціальних мережах «Фейсбук» та «Інстаграм».

Серед новітніх засобів комунікації, які активно використовують сучасні музеї в Україні та світі, - відеохостинг «Ютуб». Наразі він нараховує 2 мільярди користувачів по всій планеті, а в Україні займає друге місце серед усіх сайтів за відвідуваністю. Кожен четвертий українець споживає новини з ютуба, а для багатьох він є заміном телебачення. Тому музеї активно почали використовувати його як технологію збереження і просування своїх фондів, а також як ефективний засіб комунікації зі своїми відвідувачами.

Оскільки відеохостинг має необмежений обсяг пам'яті для відео, він досить помічний у дистанційному навчанні. Сучасні педагоги все частіше використовують відео як засіб навчання, оскільки візуалізація підвищує мотивацію учнів. Уроки із залученням відеоматеріалів мають кілька переваг: гейміфікація навчання, інтерактив, підвищення технологічної грамотності учнів, реалізація комунікативно-діяльнісного та індивідуального підходів. Ці ж переваги активно використовують і музеї, створюючи власний відеоконтент.

З метою реалізації освітньої функції музею 29 грудня 2020 року було створено ютуб-канал Педагогічного музею України: <https://cutt.ly/NX105z4>. Відтоді було підготовлено та оприлюднено понад 70 відео, мета яких – поширення інформації про історію української освіти, що ґрунтується на наукових дослідженнях працівників музею. Відео на каналі групуються за кількома рубриками: «Музейні знахідки: цікаві задачі, загадки», «Київ педагогічний», «До речі, про шкільні речі», «З історії спецпедагогіки», «Особистості: життєтворчість відомих педагогів», «Уроки війни» та ін. Окремі відео створено на таку тематику: «Навчальний вініл», «З історії святкування нового року у школі», «Жіночі постаті в історії педагогіки», «Ювілеї періодичних педагогічних журналів» та ін. У процесі створення відео наукові співробітники апробують різноманітні форми подачі матеріалу завдяки підбору наочності (фото, ілюстрацій, озвучення), що допомагає стимулювати уяву користувача та розвивати його чуттєву свідомість.

Загальновизнаною перевагою соціальних мереж, зокрема і ютуба, є їх інтерактивний характер. Спілкування з глядачами на музейному ютуб-каналі будується на образах та ідеях, втілених у конкретному відеоматеріалі, переглянувши який, користувачі залишають свої коментарі та відзначають лайками відео, які сподобались. Щодо статистики переглядів, то, наприклад, відео «До речі: про шкільні речі. Шкільна форма в Україні» переглянули понад 700 разів (<https://www.youtube.com/watch?v=UFefDbdeMjU>), а в середньому кожне відео наразі має близько 120 переглядів.

Таким чином, відеоконтент, створений науковими співробітниками Педагогічного музею України, базується на фондovій колекції музею – матеріалах з історії української освіти. Ютуб-канал музею став додатковим ефективним засобом комунікації з аудиторією, а це вимагає постійного вдосконалення, генерації та реалізації нових ідей, залучення новітніх технічних можливостей. Відтак сьогодні головним завданням, яке ставлять перед собою науковці музею, є просування ютуб-каналу, залучення нових користувачів шляхом створення цікавого й актуального освітнього відеоконтенту.